

Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts pasts@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā

16.06.2026

Nr.11.15/AP/5617/2026

Atzinums

Par Alūksnes novada lokālplānojuma “Putni” Vides pārskatu

Plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Alūksnes novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90000018622, adrese: Dārza iela 11, Alūksne, Alūksnes novads, LV-4301, e-pasts: dome@aluksne.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Vides pārskata sagatavotāja:

IK “Plānošanas eksperti”, reģistrācijas Nr. 40002142173, adrese: Maija iela 16-3, Rīga, LV-1006, e-pasts: birojs@planosana.lv (turpmāk – Sagatavotājs).

Plānošanas dokuments un izstrādes mērķis:

Lokālplānojums nekustamā īpašuma “Putni” (kadastra Nr. 3696 008 0051) zemesgabaliem ar kadastra apzīmējumiem 3696 008 0051 un 3696 008 0177, Ziemera pagastā, Alūksnes novadā (turpmāk – Lokālplānojums), publicēts vietnē: https://geolativija.lv/geo/tapis?document=open#document_33708. Lokālplānojuma izstrādes mērķis ir grozīt teritorijas plānojumu – funkcionālās zonas no Lauksaimniecības teritorijas (L) un Mežu teritorijas (M) uz Rūpnieciskās apbūves teritoriju (R), kā arī precizēt teritorijas izmantošanas veidus un apbūves noteikumus, Lokālplānojuma teritorijas platība ~ 21,4 ha.

Izvērtētā dokumentācija:

Sagatavotājs 2026. gada 17. martā Valsts vides dienestā¹ (turpmāk – Dienests) ir iesniedzis Lokālplānojuma stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums) vides pārskata projektu (turpmāk – Vides pārskats). Lokālplānojuma Stratēģiskais novērtējums veikts, pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja 2022. gada 29. marta lēmumu Nr. 4-02/14/2022 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”². Stratēģisko novērtējumu veica un Vides pārskatu izstrādāja eksperte Līga Lieplapa.

¹ Vides pārraudzības valsts birojs, saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumu Nr. 1191 “Par Vides pārraudzības valsts biroja un Būvniecības valsts kontroles biroja reorganizāciju” ar 01.02.2025. reorganizēts par Enerģētikas un vides aģentūru. Saskaņā ar Ministru kabineta 2025. gada 26. augusta rīkojuma Nr. 533 “Par Enerģētikas un vides aģentūras pievienošanu Valsts vides dienestam” 2. punktu, no 2025. gada 1. oktobra Valsts vides dienests pārņem likvidējamās Enerģētikas un vides aģentūras funkcijas.

² Lēmums pieejams tīmekļa vietnē: <https://www.eva.gov.lv/lv/lemumi>.

Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 23.⁵ panta sestā daļa noteic, ka Dienests sniedz atzinumu par vides pārskatu, ņemot vērā vides pārskata atbilstību normatīvo aktu prasībām un izraudzītā risinājuma pamatojumu, kā arī nosaka termiņus, kādos izstrādātājs pēc plānošanas dokumenta apstiprināšanas iesniedz kompetentajai institūcijai ziņojumu par plānošanas dokumenta īstenošanas tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi, arī vides pārskatā neparedzētu ietekmi. Turpat noteikts, ka gadījumā, ja izraudzītais risinājums nav pietiekami pamatots, Dienests atzinumā norāda iebildumus, kas ņemami vērā, lemjot par plānošanas dokumenta apstiprināšanu.

Dienesta atzinums par Vides pārskata projektu sagatavots atbilstoši Novērtējuma likuma 23.⁵ panta sestās daļas prasībām, vērtējot izraudzītā risinājuma pamatojumu un tā ietekmes uz cilvēku veselību un vidi būtiskumu, un tajā ietverti iebildumi, kas jāņem vērā, lemjot par plānošanas dokumenta apstiprināšanu.

I. Vides pārskatā ietvertā informācija un izraudzītā risinājuma pamatojums:

Stratēģiskais novērtējums ir veikts, pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja¹ 2022. gada 29. marta lēmumu Nr. 4-02/14/2022 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”³. Tajā tika secināts: Lokālpilānojuma izstrāde plānota, lai radītu priekšnoteikumus Novērtējuma likuma 1. pielikuma darbības īstenošanai, kas saistīta ar intensīvu mājputnu audzēšanas kompleksa paplašināšanu, kam ir piemērota ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra izmaiņām esošajā SIA “*Alūksnes putnu ferma*” darbībā – vistu audzēšanas un olu ražošanas kompleksa “*Alūksnes putnu ferma*” pārbūvei un ražošanas apjomu palielināšanai (Novērtējuma likuma 2. pielikuma 23. punkta 2. apakšpunkts)⁴. Tā kā Lokālpilānojuma apkārtnes teritorijā atrodas dzīvojamās mājas, tad secināms, ka Lokālpilānojuma izstrāde radītu gan jaunas, gan pastiprinātu esošas vides problēmas, tostarp ar tādām ietekmēm kā gaisu piesārņojošo vielu emisijas, smakas, troksnis, satiksmes intensitātes pieaugums.

1. Risinājumi iespējamās ietekmes uz vidi samazināšanai

- 1.1. Vides pārskatā ir identificētas ietekmes: uz vides troksni, gaisa kvalitāti, ietekmes no transporta, ietekmes uz ainavu, ietekmes uz virszemes ūdensobjektu kvalitāti, kā arī summārās ietekmes. Vides pārskatā vērsta uzmanība uz šādiem ieteikumiem ietekmes uz vidi samazināšanai Lokālpilānojuma īstenošanas procesā:
 - 1.1.1. gar Lokālpilānojuma teritorijas robežu saglabāt esošo koku apaugumu un veidot jaunus apstādījumus iespējamo trokšņa un smaku emisiju, kā arī gaisma ierobežošanai;
 - 1.1.2. izveidot lietus ūdeņu savākšanas sistēmas;
 - 1.1.3. nodrošināt taupīgu pazemes ūdens resursu izmantošanu un aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām;
 - 1.1.4. nodrošināt MK 07.01.2014. noteikumu Nr.16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” prasību izpildi, trokšņa robežlielumu ievērošanu un nepieciešamības gadījumā veikt darbības trokšņa ietekmes mazināšanai tuvāk esošajām viensētām;
 - 1.1.5. ja nepieciešams, veikt iekšējo ceļu atputeķlošanu sausā laikā puteķļu emisiju mazināšanai, piemēram, laistīšanu vai ceļa seguma apstrādi ar pretputeķšanas materiāliem vai veikt citus aizsardzības pasākumus;

³ Pieejams: <https://www.eva.gov.lv/lv/lemumi>.

⁴ Pieejams: <https://www.vpvb.gov.lv/lv/jaunums/piemerota-ietekmes-uz-vidi-novertejuma-procedura-izmainam-esosaja-sia-aluksnes-putnu-ferma-darbiba-vistu-audzesanas-un-olu-razosanas-kompleksa-aluksnes-putnu-ferma-parbuvei-un-razosanas-apjomu-palielinasanai>.

- 1.1.6. nodrošināt MK 25.11.2014. noteikumu Nr.724 „Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos” ievērošanu. Ievērot paredzētās darbības IVN ziņojuma rekomendācijas un nepieciešamības gadījumā veikt darbības smaku un piesārņojošo vielu emisiju gaisā ietekmes mazināšanai.
- 1.2. Papildus augstākminētajiem pasākumiem Dienests ieteic sekojošus pasākumus Lokālplānojuma īstenošanai un Vides pārskata papildināšanai:
 - 1.2.1. Ņemot vērā, ka Lokālplānojumā paredzētās darbības īstenošanā, kā būtiskākās ietekmes uz apkārtējām dzīvojamām mājām varētu būt troksnis un smakas, uz ko norādīts arī Vides pārraudzības valsts biroja 2022. gada 29. marta lēmuma Nr. 4-02/14/2022 5.5. punktā un 2024. gada 19. septembra vēstulē Nr. 4-01/1095/2024, lūdzam attiecīgi papildināt Vides pārskata 8. nodaļu – ar plānotā trokšņa un smaku ietekmju izvērtējumu uz apkārtējām dzīvojamām mājām, kā arī papildināt Vides pārskata 9. nodaļu – ar tieši šajā Lokālplānojumā nepieciešamiem efektīviem risinājumiem paredzētās darbības ietekmes mazināšanai (nevis vispārīgām atsaucēm uz normatīvo aktu ievērošanas nepieciešamību);
 - 1.2.2. Ņemot vērā Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” 141. punktā noteikto (par jaunu dzīvojamo un publisko ēku neplānošanu ap lauksaimniecības dzīvnieku būvēm), lūdzam papildināt Vides pārskata 4. nodaļu ar informāciju par 300 m un 500 m buferzonu attēlojumu, attiecīgi – 300 m ap Paskaidrojuma raksta 5. attēlā norādītajām būvēm Nr. 9-16 (498 dzīvnieku vienības), un 500 m ap būvēm Nr. 1-8 (750-780 dzīvnieku vienības), lai ieinteresētā sabiedrība būtu informēta, kādā zonā nebūs pieļaujama jaunu dzīvojamo un publisko ēku būvniecība.

2. Iespējamie kompensēšanas pasākumi

Saskaņā ar likuma “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 43. panta nosacījumiem kompensēšanas pasākumi (ja tādi nepieciešami) nosakāmi gadījumā, ja plānošanas dokumenta īstenošana būtiski negatīvi ietekmēs Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas (Natura 2000) teritoriju vai Natura 2000 teritorijā sastopamās Eiropas Savienības prioritārās sugas vai biotopus, bet plānošanas dokuments ir vienīgais risinājums, lai apmierinātu sabiedrībai nozīmīgas intereses (arī sociālās vai ekonomiskās intereses)⁵.

Vides pārskata 11. nodaļā norādīts, ka Lokālplānojuma teritorijā neatrodas īpaši aizsargājamās sugas un biotopi, nav izveidoti mikroliegumi, tā arī neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā Natura 2000. Līdz ar to kompensēšanas pasākumi netiekot paredzēti.

3. Plānošanas dokumenta iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes izvērtējums

Saskaņā ar Vides pārskata 12. nodaļā sniegto informāciju, īstenojot Lokālplānojuma risinājumus, pārrobežu ietekme netiks radīta.

4. Paredzētie pasākumi monitoringa nodrošināšanai

Vides pārskata 13. nodaļā ir ietverta informācija par Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumos Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) noteiktajām prasībām plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa veikšanai un monitoringa ziņojuma sagatavošanai. Vides pārskatā rekomendēts Lokālplānojuma risinājumos plānotās attīstības uzraudzībai un faktiskās ietekmes novērtēšanai izmantot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, ņemot vērā un uzkrājot novērojumus šādiem

⁵ Likuma “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 44. panta ceturtā daļa, Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumu Nr. 300 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” 5. nodaļa.

rādītājiem vai to grupām: 1) attīrīto notekūdeņu kvalitāte – pirms un pēc NAI (atbilstoši normatīvajiem aktiem, ĶSP, BSP₅, SV, N_{kop.}, P_{kop.}) – 1 reizi ceturksnī; 2) atkritumu apsaimniekošana – sadzīves, būvniecības un bīstamo atkritumu uzskaitē un noslēgtas vienošanās ar atkritumu savākšanas uzņēmumiem/ pārstrādātājiem vai apsaimniekotājiem; 3) gaisa kvalitāte – gaisu piesārņojošo vielu (NH₃ - amonjaks) emisijas – pēc Lokālplānojumā paredzētās ieceres īstenošanas; 4) virszemes ūdensobjektu kvalitāte (dīķos) – suspendētās vielas, ĶSP, kopējo naftas produktu koncentrācija – 1 reizi gadā; 5) Lokālplānojuma teritorijā atrodas artēziskie urbumi. Pazemes ūdens hidroģeoloģiskā režīma izmaiņas novērtēt 1 reizi ceturksnī – statiskā un dinamiskā ūdens līmeņa mērījumi. Pazemes ūdens kvalitāte novērtējama atbilstoši MK 26.09.2023. noteikumu Nr.547 “Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība”; 6) grunts kvalitāte – naftas produktu un smago metālu koncentrācija: cinks (Zn), svins (Pb), varš (Cu), dzīvsudrabs (Hg), hroms (Cr), kadmījs (Cd), niķelis (Ni), arsēns(As) – 1 reizi 10 gados; 7) iedzīvotāju sūdzību (par smakām, troksni u.c.) izvērtējums un iespējamie pasākumi; 8) izvērtējums par 300 – 500 m buferzonas ievērošanu.

Dienests, vadoties no labas pārvaldības prakses un lietderības apsvērumiem, rekomendē pašvaldībai izvērtēt iespējas Lokālplānojumu monitoringa ziņojumu apvienot ar plašākas apkārtnes teritorijas plānošanas monitoringu, tā sagatavošanai ieteicams izmantot informatīvo materiālu, kas pieejams vietnē: <https://www.eva.gov.lv/lv/monitorings>.

II Vides pārskata sabiedriskā apspriešana

Lokālplānojuma un Vides pārskata projekta (1.0 redakcija) sabiedriskā apspriešana notika vienlaicīgi laika posmā no 2024. gada 12. marta līdz 2024. gada 12. aprīlim. Plānošanas dokumenta un Vides pārskata sagatavošanas ietvaros sabiedrībai (iedzīvotājiem, sabiedriskajām organizācijām un institūcijām u.c.) ir bijusi iespēja izteikt savu viedokli sabiedriskās apspriešanas laikā. Paziņojums par sabiedriskās apspriešanas termiņiem un iespējām piedalīties apspriešanā, uzsākot sabiedrisko apspriešanu, 2024. gada 11. martā tika ievietots Enerģētikas un vides aģentūras tīmekļa vietnē: <https://www.eva.gov.lv/lv/jaunums/pazinojums-par-lokalplanojuma-nekustamaja-ipasuma-putni-ziemera-pagasta-aluksnes-novada-1redakcijas-un-vides-parskata-projekta-nodosanu-publikajai-apspiesanai>, valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_22636, Izstrādātājas tīmekļa vietnē: (<https://aluksne.lv/index.php/sabiedriba/sabiedribas-lidzdaliba/aktualas-sabiedriskas-apspiesanas/>) un Alūksnes novada pašvaldības informatīvajā izdevumā „Alūksnes Novada Vēstis” (izdots 01.03.2024.), kā arī klātienē tika sniegta iespēja iepazīties ar apspriešanā nodotajiem dokumentiem Izstrādātājas telpās Dārza ielā 11, Alūksnē (pašvaldības darba laikā, iepriekš piesakot apmeklējumu pa telefonu 26668502 vai e-pastā: rimma.mellenberga@aluksne.lv) un Māriņkalna bibliotēkā, “Pagastmājā”, Māriņkalnā, Ziemera pagastā, Alūksnes novadā (bibliotēkas darba laikā). Publiskās apspriešanas sanāksme notika 2024. gada 26. martā plkst. 17.00 Izstrādātājas administrācijas ēkā Dārza ielā 11, Alūksnē (1.stāva zālē). Trūkst informācijas, vai sabiedrībai tika nodrošināta iespēja piedalīties sanāksmē attālināti.

Informācija par Lokālplānojuma 1.0 redakcijas Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas gaitu un rezultātiem ir sniegta Vides pārskata 2.2. nodaļā “Sabiedrības līdzdalība” un Ziņojumā par Lokālplānojuma publiskās apspriešanas rezultātiem.

Priekšlikumus un atsauksmes par Lokālplānojuma 1.0 redakciju sniegušas vides un veselības institūcijas – Dabas aizsardzības pārvalde (turpmāk – DAP), Dienests, Veselības inspekcija.

DAP 2024. gada 6. aprīļa vēstulē Nr. 4.8/2076/2024-N paudusi: DAP sniedz atzinumu, ka tai nav iebildumu par Lokālplānojuma risinājumiem un tā neiebilst Lokālplānojuma tālākai virzībai, ja tiek novērsta tekstuālā neprecizitāte Vides pārskata projektā (4.1.8.apakšnodaļā, 28.lpp.).

Veselības inspekcija 2024. gada 26. marta vēstulē Nr. 2.4.8.-12/45 sniegusi viedokli, ka Lokālplānojums un tā Vides pārskats atbilst higiēnas prasībām.

Dienests 2024. gada 17. aprīļa vēstulē Nr. 11.2/AP/4419/2024 sniedza atzinumu par Lokālplānojuma 1.0 redakciju un tā Vides pārskatu, secinot, ka Grafiskajā daļā iztrūkst atbilstošu aizsargjoslu ap notekūdeņu attīrīšanas iekārtām un ūdensapgādes urbumiem, Paskaidrojuma rakstā nepieciešams attēlot 300 m buferzonas ap 5. attēlā norādītajām būvēm Nr. 9-16 (498 dzīvnieku vienības) un 500 m ap būvēm Nr. 1-8 (750-780 dzīvnieku vienības), Vides pārskatā – jāpapildina 8. un 9. nodaļa par trokšņa un smaku novērtējumu un risinājumiem, TIAN – jāpapildina 6. punkts ar nepieciešamajiem risinājumiem trokšņa un smaku ietekmes mazināšanai un novēršanai.

Vides pārraudzības valsts birojs 2024. gada 3. septembrī saņēma Sagatavotāja iesniegumu ar lūgumu sniegt atzinumu par Lokālplānojuma Vides pārskatu, uz ko 2024. gada 19. septembra vēstulē Nr. 4-01/1095/2024 tika sniegta atbilde, ka ir nepieciešams papildināt Vides pārskatu atbilstoši Dienesta atzinumā norādītajam un saņemt atkārtotu Dienesta atzinumu.

Dienests 2024. gada 5. decembra vēstulē Nr. 11.2/AP/12441/2024 sniedza atzinumu par papildināto Lokālplānojuma un Vides pārskata projektu, secinot, ka Paskaidrojuma rakstā nepieciešams attēlot 500 m buferzonas ap 5. attēlā norādītajām būvēm Nr. 1-8 (750-780 dzīvnieku vienības), Vides pārskatā – jāpapildina 8. un 9. nodaļa par trokšņa un smaku novērtējumu un risinājumiem, TIAN – jāpapildina 6. punkts ar nepieciešamajiem risinājumiem trokšņa un smaku ietekmes mazināšanai un novēršanai.

Izvērtētā dokumentācija:

Lokālplānojums nekustamā īpašuma “Putni” (kadastra Nr. 3696 008 0051) zemesgabaliem ar kadastra apzīmējumiem 3696 008 0051 un 3696 008 0177, Ziemera pagastā, Alūksnes novadā un tā Vides pārskats.

Piemērotās tiesību normas:

1. Likums “Par ietekmes uz vidi novērtējumu”.
2. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” III, IV, V, VI, VII, VIII nodaļa.
3. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”.

Dienesta viedoklis:

Atbilstoši Novērtējuma likuma 23.⁵ panta sestās un septītās daļas prasībām Dienests konstatē:

1. **Lokālplānojuma Vides pārskats kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām, tajā ietverti secinājumi par vides problēmām un nepieciešamajiem risinājumiem to novēršanai.**
2. **Plānošanas dokumentu īstenojot, jāņem vērā šajā atzinumā (t.sk. 1.1. un 1.2. punktā ar apakšpunktiem un 4. punktā) un Vides pārskatā norādītais, kā arī Lokālplānojuma TIAN nosacījumos iekļautās prasības iespējamās ietekmes mazināšanai.**
3. **Lai konstatētu Lokālplānojuma īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Alūksnes novada pašvaldībai, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, vismaz vienu reizi plānošanas periodā (apvienojot ar Alūksnes novada teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringu) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz Dienestā.**

Dienests vērš uzmanību, ka Alūksnes novada pašvaldībai atbilstoši Noteikumu Nr. 157 27. punktā noteiktajam jā sagatavo informatīvais ziņojums par to, kā plānošanas dokumentā integrēti vides apsvērumi, kā ņemts vērā Vides pārskats, Dienesta atzinums par Vides pārskatu un sabiedriskās apspriešanas rezultāti, jāsniedz izvēlēta risinājuma pamatojums un jānorāda pasākumi ietekmes monitoringam. Atbilstoši Noteikumu Nr. 157 28. un 29. punktā noteiktajam jā sagatavo un jāpublicē arī paziņojums par plānošanas dokumenta pieņemšanu.

Atļauju pārvaldes direktore

D. Kalēja

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Raimonds Slesarevs 27834947

raimonds.slesarevs@vvd.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Alūksnes novada pašvaldībai, *_DEFAULT@90000019622*,
2. IK "Plānošanas eksperti", *_PRIVATE@40002142175*,
3. Dabas aizsardzības pārvaldei, *_DEFAULT@90009099027*,
4. Veselības inspekcijai, *_DEFAULT@90002448818*.